

HÁT ÉN? ÉS KYVAGIOKÉN?

BRASNYÓ ISTVÁN

1. Robinson, Diogenész.

2. Robinson Diogenész.

Hogy majd én most beleélem magam ebbe a dögvészbe!
Hogy majd én belefúlok ebbe a ti morotvátokba!

Sujtás és vitézkötés!

Főleszmélve lator népség közt, félrecsúszott aureolával.
Mint szangvinikus alkat!

Ismervén valakiket annak idején, még a Népbiztosságról
(tartományi pártkomité),
Miféle derék társaság futott itt,
Már nem félelmetesek, már nem ragadozók,
Inkább sakálok s hiénák második nemzedéke,
Vagy harmadik? Akik „már a forradalomban születtek” –
Vitatkozás és értelmezés nélkül hajtották végre
A nyaktörő direktívákat, s közben
Meg sem álltak a lépcsőfordulóban,
Egy pillanatra kifújni maguk.
A jövőnek szentelték tevékenységüket, tehetségüket,
Ily fárasztó jövőnek, melytől isten mentsen;
Messzi múltból figyeltem őket, eleven anakronizmus,
Elmaradva a fejlődésben, mint aki elmeélet visszafogja
– gyöngéd kandúr a karmát –, Nem mélyed el kellőképpen
ideológiákban,

Átlépten az idő által:
 Alkalmatlan gondolatban követni azt, ami nincs.
 Csak elégiák hangulatát idézni egyhuzamban,
 Meghatódottan és semmirekellően,
 Mialatt szakadatlan *kontraszelektálnak*,
 Ocsút a gyöngyöktől elválasztanak, szőrös kézzel, mint a Bibliában,
 Keresve biztos talajuk, s a képzelt Talajra hágva
 Lábuk ahogy megvetni igyekeznek
 A fölserdült Jóságosak!

Egyszerűnek mondható élet!
 Jó mondások idézgetése jópofa vezetők szájából
 S a kert talajából előkerült töredéke
 Egy cseréppipának, melyet még a bombázás zúzhatott szét,
 Megelőzően a békét. Újvidék bombázása! Amerikai repülőök!
 Micsoda pipaszó! Sztalinorgona-bokrunk tövében . . .

Végül is eszelős vonzalom a színét váltó szocializmushoz,
 Mely leginkább lidércnyomás, csalóka osztályigazság-szolgáltatás,
 Hogy „szolgáknak szolgák kellene, szétkürtölni:
 Hatalmas a zsarnok!”,
 És üres, mint a frissen kiöntött bronzszobor,
 Melyik melyiknek fennhéjásobbik mása?

És ki emlékezett volna ekkor már a háborúra?
 Balga népség emlékezik csak.
 Bölcsnek lenni, és nem tudni semmiféle háborúról –
 csak nemes cél és hasznos dolgok létezhetnek,
 Könyvekbe zárt vakság.
 Mert ki ellenőrizhetné, hogy ez csak üres beszéd,
 Elvetemültség (perverzítás) és szemforgatás (prüdéria) javarészt –
 Küszöbünk elé éjjel csigák jártak legelni:
 Hihetetlen volt, hogy ezek tarolják le a veteményeskertet.

Valami európai park jobb lett volna, nem is oly messze,
 Szürke, késő délutánba hajló gyermekkorként,
 A földrengés pincéjével maga alatt,
 Ahogy hosszú szárukon nyílni kezd a gázrózsák lángja
 – kis fürdőhely roskatag, kongó fészerei
 Évtizedes pókhálók ziláltságában:
 Hát ez maradt, ez a Maradék, ezt földadni
 Még értelmesnek látszik –, a látszat
 Elkeveredik az árnyakkal, a semmi huzatolásával;

Nos, itt lakunk, elvben, zöld erdészruhában,
Ahogyan Ady Endre látta Déry Tibort a New York kávéházban,
kis delnicei mitugrást, fakereskedőt, utóbb forradalmárt.
– Basszátok meg a forradalmat! – mondja a Szenttamásról
A szerb csendőrség elől a Magyar Vörös Hadseregbe
átszökött vöröskatoná. – Minek kellett nektek forradalom?
Elvben és parkban.

Hogy lássa a Teremtés, kivel van dolga? Hogy végtére is
„arányos-e az eszme diadala a józan ész fölött”?

E világon csak a megszállottságot jutalmazták,
Sőt, még a megszállottságot sem: Nem jutalmaznak semmit.
Amit meg jutalmaznak, balkézről teszik,
Vagy csak elkapják az ipsét, fogják és viszik.
És lesz dáridó, és lesz dérydó –
Tekintsük olybá, hogy a való világ merő olvasmányélmény.
Megírni a történetét!
És érezni közben mindvégig,
Hogy írni nem kaland:
Inkább nem írni a kaland.
Írni – semmit sem jelent.